

Kukoricaszilázs 2015.

Dr. Orosz Szilvia

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

A 2015. év változékony időjárású nyara kisebb átlaghozamot és gyengébb energiatartalmat eredményezett a tavalyi silókukoricához képest (nem öntözött területeken). Az 1. táblázatban láthatóak a kukoricaszilázs betakarításának országos adatai, összehasonlítva az előző évi betakarítás eredményeivel.

1.táblázat A 2014. évi és a 2015. évi betakarítású kukoricaszilázsok hozamának összehasonlítása (AKI adatbázisa alapján: 2015. október 30.)

	Termőterület ha	Betakarított kukorica tonna/év	Hozam tonna/ha
2014. (november 24-ig)	77.403	2.549.311	32,9
2015. október 19-ig	68.440	1.665.450 (a terv 96%-a október 19-ig)	24,3

A 2. táblázatban láthatóak a kukoricaszilázs terméseredményei megyénként (AKI, 2015. október 19.).

- Az idei évben csak Tolna (2666 ha), Heves (1495 ha) és Békés (7100 ha) megye közelített meg a 2014. évi átlaghozamot! **Megközelítően 33.000 ha-on volt gyenge a hozam, ami 700.000 tonna silókukorica esetében jelenthet minőségbeli problémát.**
- Az országos **átlag feletti hozamokkal** tudott termelni Komárom-Esztergom, Baranya, Somogy, Csongrád, Tolna, Heves, Békés megye. Sajnos, ezen megyékben az átlag feletti eredmény közel sem ideális.
- Az időjárás **kedvezőtlen** volt és **átlag alatti hozamokat** eredményezett Fejér, Győr-Moson-Sopron, Vas, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Bács-Kiskun megyékben.

Silókukorica betakarítása

Területi egysége	Előirányzott munka hektár	2015. október 19-i állapot			Termésátlag kg/ha
		Elvégzett munka hektár	Betakarított termés tonna	Elvégzett munka az előirányzott %-ban	
Pest, Budapest	5 640	5 640	138 370	100,0	24 534
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>5 640</i>	<i>5 640</i>	<i>138 370</i>	<i>100,0</i>	<i>24 534</i>
Fejér	4 825	4 825	97 908	100,0	20 292
Komárom-Esztergom	1 212	1 212	33 936	100,0	28 000
Veszprém	5 891	3 500	89 250	59,4	25 500
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>11 928</i>	<i>9 537</i>	<i>221 094</i>	<i>80,0</i>	<i>23 183</i>
Győr-Moson-Sopron	3 860	3 500	70 000	90,7	20 000
Vas	5 110	5 110	107 310	100,0	21 000
Zala	1 550	1 550	38 750	100,0	25 000
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>10 520</i>	<i>10 160</i>	<i>216 060</i>	<i>96,6</i>	<i>21 266</i>
Baranya	2 866	2 716	76 414	94,8	28 135
Somogy	1 620	1 620	46 170	100,0	28 500
Tolna	2 666	2 666	85 312	100,0	32 000
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>7 152</i>	<i>7 002</i>	<i>207 896</i>	<i>97,9</i>	<i>29 691</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	4 500	4 980	111 054	110,7	22 300
Heves	1 495	1 495	49 000	100,0	32 776
Nógrád	2 031	2 171	41 739	106,9	19 226
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>8 026</i>	<i>8 646</i>	<i>201 793</i>	<i>107,7</i>	<i>23 339</i>
Hajdú-Bihar	7 200	7 200	175 680	100,0	24 400
Jász-Nagykun-Szolnok	6 047	5 376	116 135	88,9	21 602
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3 571	3 571	80 848	100,0	22 640
<i>Észak-Alföld</i>	<i>16 818</i>	<i>16 147</i>	<i>372 663</i>	<i>96,0</i>	<i>23 079</i>
Bács-Kiskun	3 100	3 100	63 550	100,0	20 500
Békés	7 100	7 100	213 000	100,0	30 000
Csongrád	1 108	1 108	31 024	100,0	28 000
<i>Dél-Alföld</i>	<i>11 308</i>	<i>11 308</i>	<i>307 574</i>	<i>100,0</i>	<i>27 200</i>
Mindösszesen	71 392	68 440	1 665 450	95,9	24 334

Forrás: NAK felmérés alapján, AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

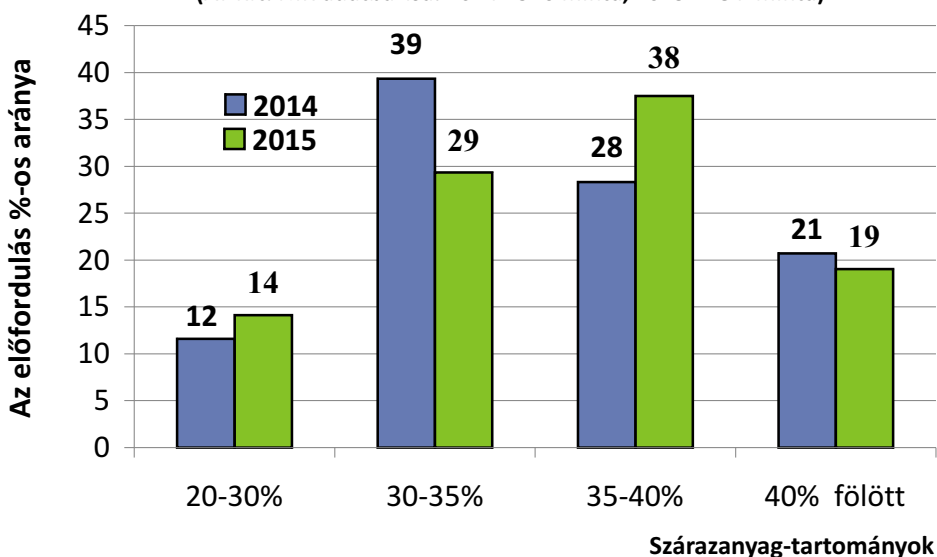

Az elmúlt évek azt bizonyítják, hogy kockázatos a teljes tömegtakarmány-bázist silókukoricára alapozni, ha a terület nem öntözött. A 2012-ben és 2013-ban bekövetkezett aszályos nyár drámai hatással volt mind a hozamokra, mind a szilázsok keményítőtartalmára. 2014-ben fantasztikus betakarításunk volt, kiváló terméshozamokkal és energiatartalommal. Hogyan alakul majd az új kukoricaszilázs 2015-ben és 2016-ban?

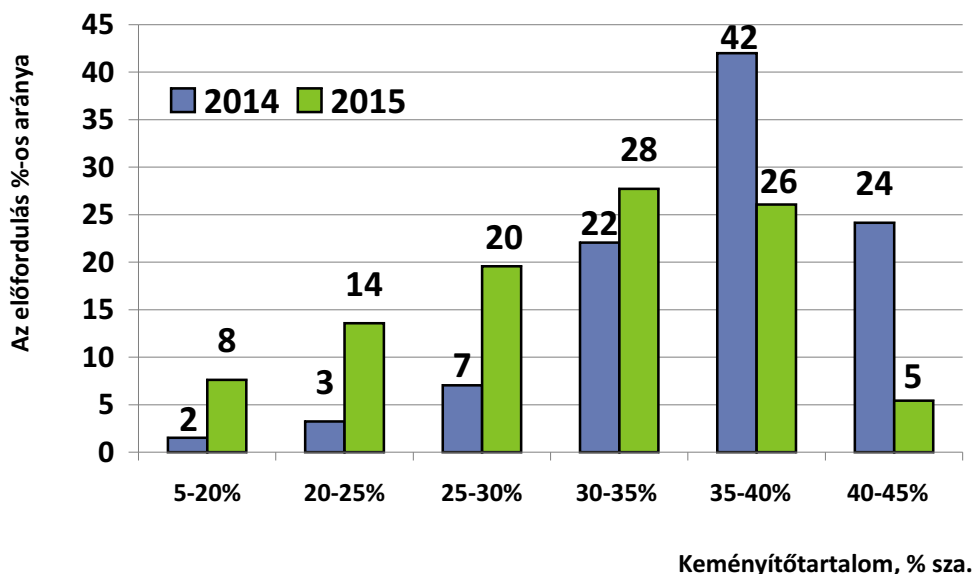
A 2015. évi betakarítású kukoricaszilázsok átlagos szárazanyag-tartalma hasonlóan alakult a 2014. évihez képest. A 36%-os szárazanyag-tartalom közel optimális. Az idei év azonban 15%-kal gyengébb keményítőtartalmat adott 2014-hez képest (2014: 526 minta, 2015. előzetes adatok alapján: 185 minta). Ez a hazai takarmányadagokban a keményítőfelvételben akár 0,4 kg/nap/tehén hiányt is jelenthet a nagytejű csoportban, ami megközelítően 0,5 kg szárított kukorica keményítőtartalmával egyenértékű. A hiányzó keményítő pótlására a nedves roppantott kukorica a legalkalmasabb, a közel 80%-os bendőbeli lebonthatóság miatt (kb. +1 kg/nap/tehén).

- 2014 (lezárt: 526 minta): szárazanyag 357 g/kg, **keményítő 360 g/kg sza.**
- 2015 (előzetes: 184 minta): szárazanyag 359 g/kg, **keményítő 306 g/kg sza.** (p≤0,05)

1. ábra A kukoricaszilázsok szárazanyag-tartalmának eloszlása 2014-ben és 2015-ben - ELŐZETES ADATOK
(ÁT Kft. NIR adatbázisa: 2014 - 526 minta, 2015 - 184 minta)

2. ábra A kukoricaszilázsok keményítőtartalmának eloszlása 2014-ben és 2015-ben - ELŐZETES ADATOK
(ÁT Kft. NIR adatbázisa: 2014 - 526 minta, 2015 - 184 minta)

Miért nagyobb a 2015. évi szilázsok rosttartalma, mint 2014-ben? A keményítőhiány jele a nagyobb NDF-tartalom. Az átlageredményeket nézve tehát a rostellátást az idei kukoricaszilázsok nem veszélyeztetik. Az NDF, NDFd és dNDF értékében azonban széles eloszlási görbét találtunk (3-5. ábra), ezért a minták 15%-a esetében mégis fennállhat a rosthány problémája! Ilyen szilázs esetében a hiányzó rostot nem szénával kell pótolni, hanem valamilyen korai betakarítású szilázzsal (lucerna- vagy kalászhányás előtti gabonaszilázzsal), mivel a szénafélék lebontható rosttartalma általában gyenge hazánkban.

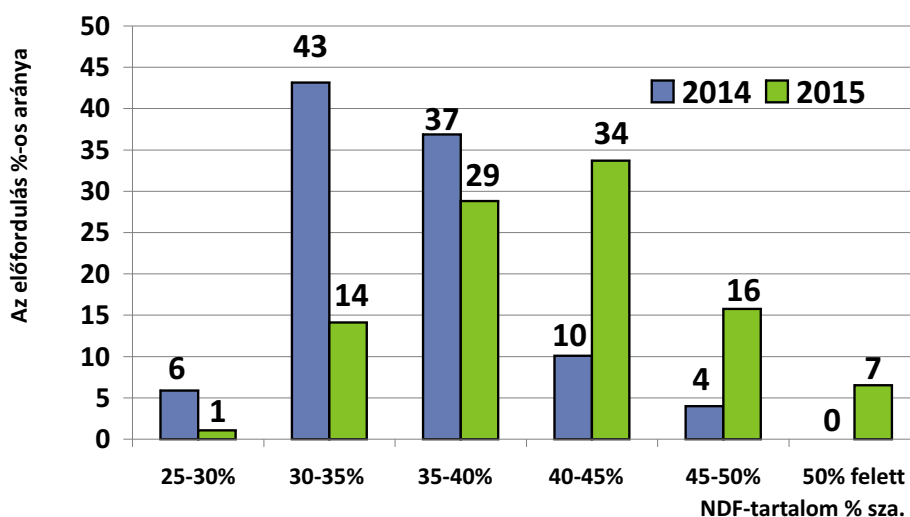
A 2015. évi kukoricaszilázs bendőbeli NDF-lebonthatósága kedvezőbben alakult, mint 2014-ben. Hogyan lehetséges ez, amikor 2014-ben kiváló kukoricaszilázsokat takarítottunk be, kisebb rosttartalom mellett, mint 2015-ben? A 2015. évi gyenge átlaghozam fiatalabb növényre utal (kevesebb keményítővel) és/vagy alacsonyabb növényt jelez. Mindkettő együtt jár a jobb rostemészthetőséggel.

A lebontható rost (dNDF) mennyisége 2015-ben meghaladja a 2014. évi átlagadatot. A kevesebb keményítő nagyobb NDF-tartalmat von maga után, a gyenge átlaghozam jobb rostemészthetőséget eredményez, így végül a lebontható NDF (NDF x NDFd) számszakilag nagyobb lesz 2015-ben, mint 2014-ben volt. Ez **kedvező a tejszír szempontjából**. A dNDF értékében mért különbség egyelőre csak tendenciajellegű, statisztikailag nem igazolt.

- 2014 (lezárt: 526 minta): nyersrost 168 g/kg szá, NDF 356 g/kg szá., NDFd 50%, dNDF 180 g/kg szá.
- 2015 (előzetes: 184 minta): nyersrost 194 g/kg szá. ($p \leq 0,05$), NDF 410 g/kg szá. ($p \leq 0,05$), NDFd 53% ($p \leq 0,05$), dNDF 219 g/kg szá.

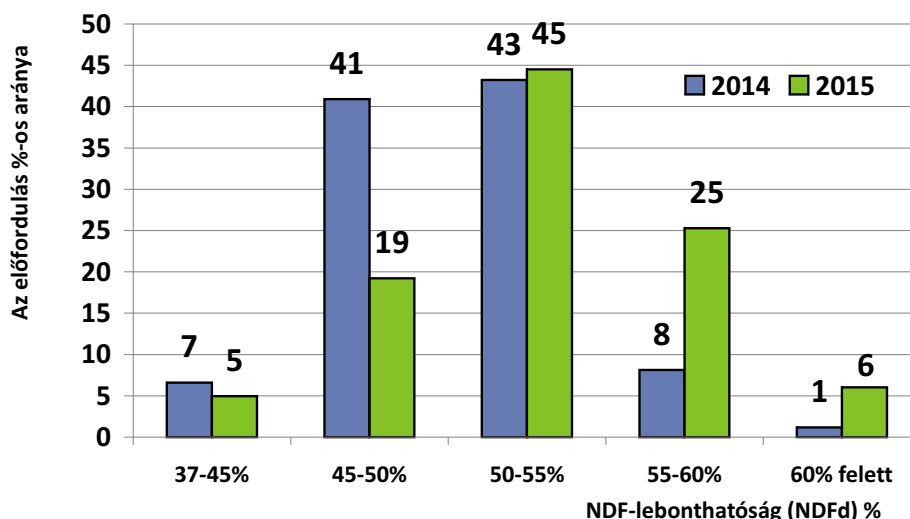
3. ábra A kukoricaszilázsok NDF-tartalmának eloszlása 2014-ben és 2015-ben - ELŐZETES ADATOK

(ÁT Kft. NIR adatbázisa: 2014 - 526 minta, 2015 - 184 minta)

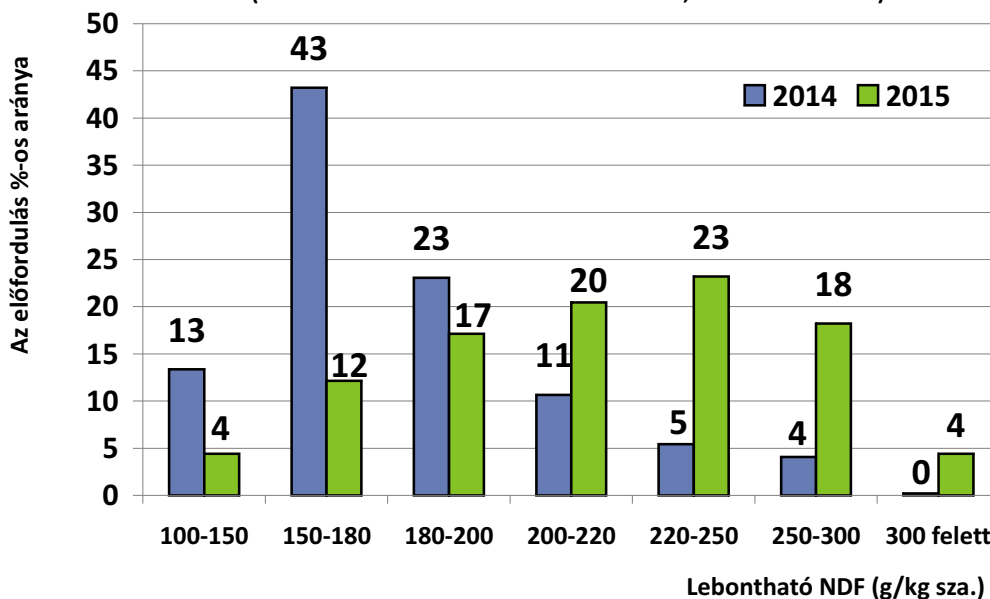

4. ábra A kukoricaszilázsok rostlebonthatóságának (NDFd) eloszlása 2014-ben és 2015-ben - ELŐZETES ADATOK

(ÁT Kft. NIR adatbázisa: 2014 - 526 minta, 2015 - 184 minta)

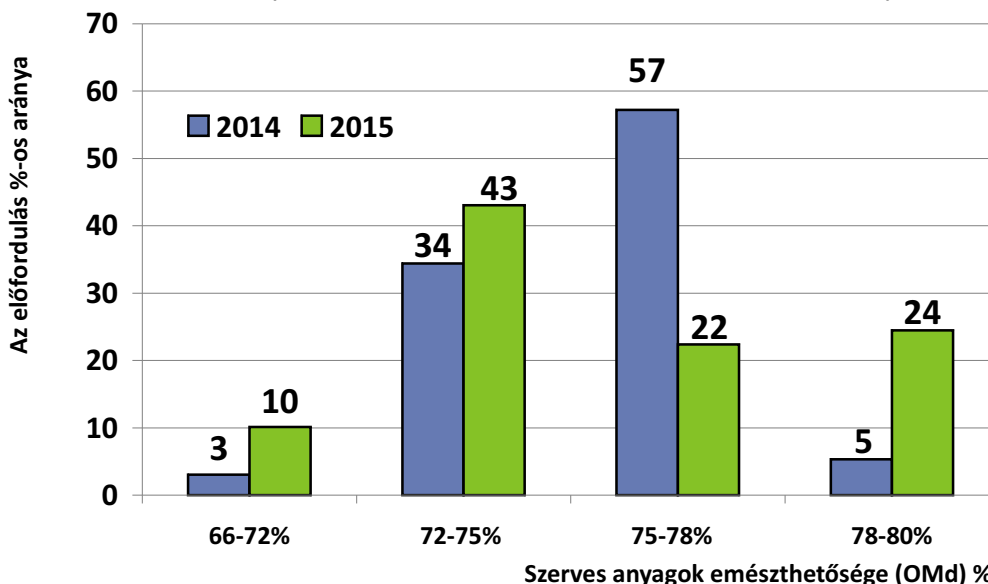
5. ábra A kukoricaszilázsok lebontható rosttartalmának (dNDF) eloszlása 2014-ben és 2015-ben - ELŐZETES ADATOK
(ÁT Kft. NIR adatbázisa: 2014 - 526 minta, 2015 - 184 minta)

A szerves anyagok emészthetősége 2014-ben kiváló volt 2013-hoz képest. A 2015. évi részeredmények gyengébbek lettek, mint a 2014. év adatai. Miért gyengébb a szerves anyagok emészthetősége 2015-ben, ha a rost lebonthatósága kedvezőbb, mint 2014-ben? Ez nem ellentmondás? Nem. A keményítő emészthetősége mindig jobb, mint a rosté, ezért a keményítő hiánya gyengébb szerves anyag emészthetőséget adhat, még jobb rostemészthetőség mellett is. 2015-ben pedig 5%-kal kevesebb lesz a keményítőtartalom, mint 2014-ben volt! Hozzá kell tenni, hogy a különbség nem csak tendencijellegű, de szignifikáns is (statistikailag igazolható a különbség, 95% valószínűség mellett). Végül megállapítható, hogy a gyengébb keményítőtartalom és a gyengébb szerves anyag emészthetőség **0,2 MJ/kg sza. értékkel kevesebb energiát (NEI) eredményezett** 2015-ben, mint 2014-ben (7. ábra). Az energiakülönbség tejjegyenértéke kb. **-0,5 kg tej/nap/tehén** (7 kg sza. szilázs/nap/tehén és 3 MJ NEI /kg tej). Fontos megjegyezni, hogy előzetes adatokról van szó, tehát a 2015. évi adatok még változhatnak az év folyamán.

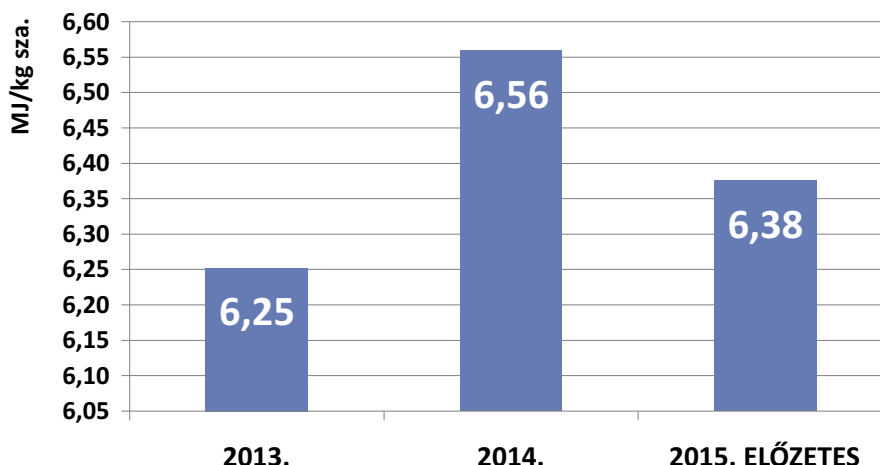
- 2014 (lezárt: 526 minta): szerves anyag emészthetőség (OMd) 75%, laktációs nettó energia NEI 6,56 MJ/kg sza.
- 2015 (előzetes: 184 minta): szerves anyag emészthetőség (OMd) 74% ($p \leq 0,05$), laktációs nettó energia NEI 6,38 MJ/kg sza. ($p \leq 0,05$)

6. ábra A kukoricaszilázsok szerves anyag emészthetőségének (OMd) eloszlása 2014-ben és 2015-ben - ELŐZETES ADATOK
(ÁT Kft. NIR adatbázisa: 2014 - 526 minta, 2015 - 184 minta)

7. ábra Az energiatartalom (NEI) változása évjáratok szerint kukoricaszilázsban

(ÁT Kft. NIR adatbázisa 2013. lezárt: 724 minta, 2014. lezárt: 526 minta,
2015. előzetes 184 minta, 2015.10.27.)

A kukoricaszilázsok idei CSPA-értékének alakulását és az első két évvel történő összevetését a következő számban mutatjuk be.

ÜNNEPI MUNKARENDÜNK (2015. DECEMBER 21. – 2016. JANUÁR 4.)

Naptári nap		Nyitva tartás
2015. december 21.	hétfő	06.00-19.00, szokásos nyitva tartás, mintaszámától függően
2015. december 22.	kedd	06.00-19.00, szokásos nyitva tartás, mintaszámától függően
2015. december 23.	szerda	06.00-19.00, szokásos nyitva tartás, mintaszámától függően
2015. december 24.	csütörtök	ügyelet (csak POSTAI mintafelvétel)
2015. december 25.	péntek	szünnap
2015. december 26.	szombat	szünnap
2015. december 27.	vasárnap	szünnap
2015. december 28.	hétfő	06.00-19.00, szokásos nyitva tartás, mintaszámától függően
2015. december 29.	kedd	06.00-19.00, szokásos nyitva tartás, mintaszámától függően
2015. december 30.	szerda	06.00-19.00, szokásos nyitva tartás, mintaszámától függően
2015. december 31.	csütörtök	06.00-16.00, rövidített munkanap, mintaszámától függően
2016. január 1.	péntek	szünnap
2016. január 2.	szombat	ügyelet (csak POSTAI mintafelvétel)
2016. január 3.	vasárnap	szünnap
2016. január 4.	hétfő	06.00-19.00, szokásos nyitva tartás, mintaszámától függően

Mintafogadás		Adatközlés	Értékelés
2015. 12. 21.	hétfő	2015. 12. 22. kedd	2015. 12. 23. szerda
2015. 12. 22.	kedd	2015. 12. 23. szerda	2015. 12. 28. hétfő
2015. 12. 23.	szerda	2015. 12. 28. hétfő	2015. 12. 29. kedd
2015. 12. 24.	csütörtök (CSAK POSTA)	2015. 12. 28. hétfő	2015. 12. 29. kedd
2015. 12. 30.	szerda	2015. 12. 31. csütörtök	2016. 01. 04. hétfő
2015. 12. 31.	csütörtök	2016. 01. 04. hétfő	2016. 01. 05. kedd
2016. 01. 02.	szombat (CSAK POSTA)	2016. 01. 04. hétfő	2016. 01. 05. kedd

A Tejvizsgáló Laboratórium és az Analitikai Laboratórium ünnepi nyitva tartását megtalálják az ÁT Kft. honlapján: www.atkft.hu.